

På goda grunder-
en åtgärdsgaranti för läsning,
skrivning och matematik

Syfte

För att **garantera att elever**, som riskerar att inte uppnå kunskapskraven, **upptäcks tidigt och får adekvat stöd**, lägger utredningen fram förslag om en åtgärdsgaranti i förskoleklassen och i årskurs 1 och 3 i grundskolan.

De **viktigaste syftena** med åtgärdsgarantin är:

- att alla elever ska genomgå en **obligatorisk kartläggning i förskoleklassen** och genomföra **nationella bedömningsstöd i årskurs 1 och 3**
- att elever i behov av stöd ska **garanteras rätt till tidigt stöd** i sin läs-, skriv- och matematikutveckling
- att elever i behov av stöd **garanteras att personal med specialpedagogisk kompetens deltar i analys, planering och uppföljning** av stödåtgärderna

Bakgrund

Andelen elever med svaga kunskaper i läsning och matematik har ökat och dessa elevers kunskaper har också försämrats i jämförelse med motsvarande grupper i andra länder.

I stort sett alla elever har förutsättningar att lära sig läsa, skriva och behärska grundläggande matematik. Däremot kan den tid och det stöd som de behöver för att utveckla dessa kunskaper variera.

PISA 2015

- Både lågpresterande och högpresterande elevers resultat förbättras
- Skillnaden mellan pojkar och flickor i läsförståelse minskar
- Utmaning: nyanlända elevers resultat

Dokumentation av extra anpassningar

I bestämmelsen om den skriftliga individuella utvecklingsplanen (10 kap. 13 §) i grundskolan ska det i första stycket läggas till en punkt 3 enligt vilken **läraren sammanfattningsvis ska dokumentera de stödinsatser i form av extra anpassningar** som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen. Motsvarande ska gälla för specialskolan och sameskolan (12 kap. 13 § och 13 kap.13 §).

Åtgärdsgaranti i grundskolan, specialskolan och sameskolan

- Om resultatet av en bedömning med användning av ett nationellt bedömningsstöd i sv, sva eller matematik visar att en elev riskerar att inte uppnå kunskapskraven för åk 1 och 3 (4) ska det ske en analys av elevens kunskapsutveckling
- Om analysen visar att på ett behov av särskilt stöd i form av extra anpassningar (3 kap. 5a §) ska det skyndsamt ske en planering av en sådan insats
- Om analysen visar att eleven kan vara i behov av särskilt stöd ska det ske en anmälan till rektor enligt 3 kap. 8 §.
- I slutet av åk 3 ska det ske en uppföljning av de insatser som genomförts med stöd av 3 kap. 5a §.
- Åtgärder ska utföras av ansvarig lärare, i samråd med personal med specialpedagogisk kompetens. Sådant samråd behöver inte ske om läraren har specialpedagogisk kompetens
- Resultatet av uppföljningen v stödinsatserna ska överföras till den lärare som ska ansvara för eleven i åk 4 (5)

Förändringar i läroplanen

Skolverket:

Utveckla förslag till tillägg i avsnitt 2.2. Kunskaper med innebörden att skolan ska ansvara för att varje elev efter årskurs 3 (4) har uppnått de kunskapskrav som minst ska uppnås i läsning, skrivning och grundläggande matematik.

Nytt första stycke ska införas i avsnitt 2.2. Kunskaper. Målet innebär att det blir tydligare att även förskoleklassen ska bidra till att varje elev uppnår de kunskapskrav som minst ska uppnås i läsförståelse i årskurs 1 och kunskapskraven i svenska, svenska som andraspråk och matematik i årskurs 3 (4).

Åtgärdsgaranti i förskoleklassen

- Införs i skollagen
- Obligatorisk kartläggning av varje elevs språkliga medvetenhet och matematiska tänkande
- Ansvarig lärare analyserar och följer i samråd med specialpedagogisk kompetens upp stödinsatserna
- Resultatet av uppföljningen av stödinsatserna ska enligt lagen överföras till den lärare som ska ansvara för eleven i åk 1

Uppdrag till Skolverket:

Skolverket ska få i uppdrag att ta fram obligatoriskt kartläggningsmaterial i språklig medvetenhet och matematiskt tänkande för förskoleklassen.

Förändring i bestämmelserna om stöd

Skollagen 3 kap. 5 a respektive 8 §§:

Eleven ska ges stöd i form av extra anpassningar eller särskilt stöd om resultatet av en bedömning med hjälp av en **obligatorisk kartläggning** gör att det kan befaras att eleven inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås.

Bestämmelserna om extra anpassningar och särskilt stöd ska också få en annan redaktionell utformning.

Nya moduler matematik- och läslyft

Som stöd i genomförandet av åtgärdsgarantin ska förskollärare och lärare i förskoleklass och årskurs 1–3 erbjudas kompetensutveckling genom nya moduler i Matematiklyftet respektive Läslyftet.

Andra satsningar

- Fortbildning förskollärare förskoleklassen (15 hp)
- Kompetensutveckling speciallärare/pedagoger (2022)
- Stimulansbidrag för nyanställning av speciallärare/pedagoger
- Statsbidrag undervisning utanför timplanebunden tid, lovskola och läxhjälp åk 1-3